

AZ ALKOTMÁNYBÍRÓSÁG 3059/2018. (II. 20.) AB VÉGZÉSE

alkotmányjogi panasz visszautasításáról

Az Alkotmánybíróság tanácsa alkotmányjogi panasz tárgyában meghozta a következő

v é g z é s t:

Az Alkotmánybíróság a Kúria Mfv.II.10.187/2016/2. számú végzése alaptörvény-ellenességének megállapítására és megsemmisítésére irányuló alkotmányjogi panaszt visszautasítja.

I n d o k o l á s

- [1] 1. Az indítványozó jogi képviselője útján alkotmányjogi panasz indítványt terjesztett elő az Alkotmánybíróságról szóló 2011. évi CLI. törvény (a továbbiakban: Abtv.) 27. §-a alapján, amelyben kezdeményezte a Kúria Mfv.II.10.187/2016/2. számú végzése alaptörvény-ellenességének megállapítását és megsemmisítését. Az indítványozó álláspontja szerint a támadott kúriai döntés sérti az Alaptörvény B) cikk (1) bekezdése szerinti jogállamiság elvét, valamint az Alaptörvény XXVIII. cikk (7) bekezdésében elismert jogorvoslathoz való jogát.
- [2] 2. Az alkotmányjogi panasz alapjául szolgáló ügy előzménye, hogy az indítványozó elmaradt munkabérének megfizetése iránt indított pert munkáltatójával szemben a Szegedi Közigazgatási és Munkaügyi Bíróság előtt. Az első fokon eljáró bíróság a keresetnek helyt adott, majd a munkáltató fellebbezése folytán eljáró Szegedi Törvényszék az elsőfokú bíróság ítéletét megváltoztatta és az indítványozó keresetét elutasította. Az indítványozó beadványban kifogásolta az ítéletet, majd az elsőfokú bíróság tájékoztatása alapján terjesztett elő felülvizsgálati kérelmet a jogerős ítélettel szemben, amelyet azonban a Kúria annak elkésztése okán hivatalból elutasított. Az indítványozó a Szegedi Törvényszék jogerős ítéletét 2015. december 21. napján vette kézhez, felülvizsgálati kérelmét 2016. február 23-án terjesztette elő az elsőfokú bíróság előtt. A Kúria támadott végzésével azért utasította el a felülvizsgálati kérelmet, mert a Polgári perrendtartásról szóló 1952. évi III. törvény (a továbbiakban: Pp.) 272. § (1) bekezdésében a felülvizsgálat benyújtására nyitva álló hatvannapos határidő az indítványozó esetében 2017. február 19. napján eltelte.
- [3] 3. Az indítványozó – jogi képviselő segítségével előkészített – alkotmányjogi panasszal fordult az Alkotmánybírósághoz. Az alkotmányjogi panasz értelmében a Kúriához benyújtott felülvizsgálati kérelmét a Szegedi Közigazgatási és Munkaügyi Bíróság megfelelő tájékoztatásának elmaradására és a Szegedi Törvényszék ítéletének hiányos jogorvoslati tájékoztatására visszavezethető okokból nyújtotta be késedelmesen. E tények pedig az Alaptörvény B) cikk (1) bekezdése szerinti jogállamiság elvébe ütközően alaptörvény-ellenes helyzetet eredményeztek a számára. Indokolása értelmében a jogállamiság követelménye akkor érvényesül, ha bíróság tájékoztatási kötelezettségének úgy tesz eleget, hogy a peres félnek módja van annak teljesítésére.
- [4] 4. Utalt továbbá arra is, hogy a Kúria támadott végzése az Alaptörvényben elismert jogorvoslathoz való jogát, konkrétan a XXVIII. cikk (7) bekezdésében foglaltakat sértette, mivel a Kúria felülvizsgálati kérelmet érdemi vizsgálat nélküli elutasító végzése akadályát jelentette annak, hogy az indítványozó éljen jogorvoslati jogával.
- [5] 4. Az Abtv. 52. § (1) bekezdése alapján – figyelemmel az Abtv. 27. §-ában, valamint az Abtv. 29–31. §-aiban foglalt feltételekre is – az Alkotmánybíróság mindenekelőtt azt vizsgálta, hogy az alkotmányjogi panasz eleget tesz-e a befogadhatóság törvényi feltételeinek. A tanács megállapította, hogy az indítvány határidőben érkezett, az indítványozó – a támadott kúriai végzés meghozatalát megelőző eljárás felpereseként – érintettnek tekinthető és a rendelkezésére álló jogorvoslati lehetőségeket kimerítette.
- [6] 4.1. Az Abtv. 27. § a) pontja értelmében „[a]z Alaptörvény 24. cikk (2) bekezdés d) pontja alapján alaptörvény-ellenes bírói döntéssel szemben az egyedi ügyben érintett személy vagy szervezet alkotmányjogi panasszal fordulhat az Alkotmánybírósághoz, ha az ügy érdemében hozott döntés vagy a bírósági eljárást befejező egyéb döntés a) az indítványozó Alaptörvényben biztosított jogát sérti [...]”

- [7] Az Alaptörvény – indítványozó által megjelölt – B) cikk (1) bekezdése értelmében „Magyarország független, demokratikus jogállam.” A hivatkozott alaptörvényi rendelkezésben a jogállamiság elve fogalmazódik meg, amely nem minősül Alaptörvényben elismert jognak. Az Alkotmánybíróság jelenlegi gyakorlatában csupán a jogállamiság részeként értelmezett visszamenőleges hatály tilalma avagy a jogszabályok hatálybalépésével kapcsolatos kellő felkészülési idő hiánya szolgálhat alkotmányjogi panasz alapjául {legutóbb: 35/2017. (XII. 20.) AB határozat, Indokolás [14]}. Mivel a jelen esetben az alkotmányjogi panasz ilyen irányú indokolást nem tartalmaz, ezért a B) cikk (1) bekezdésének sérelme a jelen alkotmánybíróági eljárásban nem volt érdemben vizsgálható.
- [8] 4.2. Az Abtv. 29. §-a alapján „[a]z Alkotmánybíróság az alkotmányjogi panaszt a bírói döntést érdemben befolyásoló alaptörvény-ellenesség, vagy alapvető alkotmányjogi jelentőségű kérdés esetén fogadja be.” A rendelkezésben megjelölt két feltétel alternatív jellegű, azaz bármelyik fennállta lehetőséget ad a panasz befogadására és annak érdemi elbírálására.
- [9] Az Alaptörvény hatálybalépését követően az Alkotmánybíróság fenntartotta és megerősítette azt a korábbi gyakorlatát, amely szerint az Alaptörvény XXVIII. cikk (7) bekezdésében elismert alapjog tárgyát tekintve a bírói, illetőleg a hatósági döntésekre terjed ki. Tartalma szerint pedig az érdemi határozatok tekintetében a más szervhez vagy a magasabb fórumhoz fordulás lehetőségét foglalja magában. Következetes gyakorlatot folytat a testület a jogorvoslathoz való jog és a Kúria előtt benyújtható felülvizsgálati kérelem kapcsolata tekintetében is. Álláspontja értelmében a felülvizsgálat rendkívüli jogorvoslat, amely nem hozható összefüggésbe az Alaptörvény XXVIII. cikk (7) bekezdésével. Mindezt a 3120/2012. (VII. 26.) AB határozatában (Indokolás [22]–[23]), hivatkozva korábbi döntésére (663/D/2000. AB határozat, ABH 2003, 1223, 1230.), valamint az Alkotmány 57. § (5) bekezdése és az Alaptörvény XXVIII. cikk (7) bekezdése szövegszerű azonosságának megállapítása mellett, az alábbiak szerint fogalmazta meg: „[m]ivel a felülvizsgálat az alkotmányosan megkövetelt rendes jogorvoslaton túlmenő rendelkezés, a törvényhozónak – egyéb alkotmányi rendelkezésekkel összhangban – teljes szabadságában áll ennek tartalmát és korlátait megállapítani. Több ízben is megerősítette az Alkotmánybíróság azt az elvi megállapítását, hogy a jogorvoslathoz való jog – mint alapvető jog – csak a rendes jogorvoslatra vonatkozik, a rendkívüli jogorvoslat a rendes jogorvoslaton túlmutató többlet lehetőség, amelynek léte nem hozható összefüggésbe az Alkotmány 57. § (5) bekezdésével.”
- [10] Ahogy azt legutóbb a 3364/2017. (XII. 22.) AB határozat – a vonatkozó gyakorlat összefoglaló ismertetése mellett – megállapította, „[a] rendkívüli jogorvoslatra (felülvizsgálatra) senkinek [...] sincs az Alaptörvény XXVIII. cikk (7) bekezdéséből levezethető alapjoga. A jogorvoslathoz való alapjog az Alkotmánybíróság irányadó [...] gyakorlata értelmében nem terjed ki a felülvizsgálati kérelem mint rendkívüli jogorvoslat előterjesztésére” {3364/2017. (XII. 22.) AB határozat, Indokolás [22]}.
- [11] A tanács a töretlen gyakorlattól a jelen esetben sem látott okot az eltérésre. Ezért megállapította, hogy az Alaptörvény XXVIII. cikk (7) bekezdésével összefüggésben a jelen esetben sincs olyan, a bírói döntést érdemben befolyásoló alaptörvény-ellenesség, sem olyan alapvető alkotmányjogi jelentőségű kérdés, amely szükségessé tenné avagy indokolná a panasz érdemi vizsgálatát.
- [12] A fentiekre tekintettel az Alkotmánybíróság az Abtv. 56. § (2) bekezdése alapján, az 56. § (3) bekezdésére figyelemmel, valamint az Ügyrend 30. § (2) bekezdés a) és h) pontjára tekintettel az alkotmányjogi panaszt visszautasította.

Budapest, 2018. február 13.

Dr. Salamon László s. k.,
tanácsvezető alkotmánybíró

Dr. Dienes-Oehm Egon s. k.,
alkotmánybíró

Dr. Hörcherné dr. Marosi Ildikó s. k.,
előadó alkotmánybíró

Dr. Szabó Marcel s. k.,
alkotmánybíró

Dr. Szalay Péter s. k.,
alkotmánybíró

Alkotmánybíróági ügyszám: IV/1395/2016.

